

عنوان مقاله:

بنای تاریخی امام زاده یحیی همدان: ساسانی یا اسلامی، معبد یا مزار؟

محل انتشار:

دومین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

رضا نظری ارشد - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

خلاصه مقاله:

شهر همدان در پهنه غربی ایران، آثار تاریخی و یادمان های فراوانی از دوران قبل از اسلام و دوران اسلامی در خود جای داده است که هر یک از آنها نشانگر جایگاه والا و اهمیت درخور این منطقه در ادوار مختلف می باشد. بخش مهمی از این بازمانده های فرهنگی را بناهای آرامگاهی و مزارات (مذهبی و غیرمذهبی) تشکیل می دهند. بنای تاریخی و ارزشمند امام زاده یحیی نمونه ای شاخص از یادمان های مذهبی است که از جنبه های مختلف تاریخی، مزارشناسی و باستان شناسی حایز اهمیت می باشد. برخی از پژوهشگران گرچه بنا را آرامگاهی از دوران اسلامی می دانند ولی دیدگاه واحد و نظر یکسانی درباره کیستی فرد مدفون در مزار و همچنین تاریخ دقیق احداث آن ارایه نمی کنند. عده ای دیگر از محققان را نیز اعتقاد بر آن است که قدمت جایگاه نخستینه بنا، به دوران پیش از اسلام (ساسانی) باز می گردد و کارکرد اولیه آن را نیز معبدی مربوط به آیین های رازورانه مهر یا مانویت دانسته اند. با توجه به موارد مذکور، نگارنده بر آن شد تا با مطالعه دقیق تر ویژگی های تاریخی، مزارشناختی و باستان شناسانه بقعه امام زاده یحیی و جمع بندی پژوهش های پیشین اولاً، کارکرد و ماهیت این یادمان کهن را در ادوار مختلف تبیین کرده و ثانیاً ضمن توصیف و تحلیل عناصر و اجزای معماری و ساختمانی بنا (نقشه، نماها و مصالح) و مقایسه این خصوصیات با دیگر بناهای مشابه مراحل مختلف زمانی ساخت و توسعه بنا را مشخص کند.

کلمات کلیدی:

همدان، یادمان های تدفینی، امام زاده یحیی، مزارشناسی، باستان شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/540987>

